

Her er mange Fejlkilder, især den, at de erhvervsdygtige syge ikke regnes med (Zadek). Og netop mellem Bagerne angives det, at lettere kroniske Sygdomme, som ikke hindrer deres Arbejde, er almindelige f. Eks. Bronchitis og begyndende Tuberkulose. Desuden behøver den skadelige Indflydelse af Faktorer som Nattearbejde ikke at vise sig ved øjeblikkelig Sygdom, men Sundhedstilstanden kan langsomt og gradvis nedbrydes (Albrecht). Det viser sig tillige, at Sygekassestatistikere over Bagersygeligheden i de forskellige Byer afviger saa stærkt indbyrdes, at man ikke kan tillægge dem stor Betydning. I den Statistik fra „Leipziger Ortskrankenkasse“, som Professor Lundbye anfører, staar Bagerne som et af de sundeste Erhverv. Efter den har kun 0,3 pCt. af Leipziger Bagerne Tuberkulose. Men ser man paa Statistiker fra andre Byer, saa viser det sig, at f. Eks. i Wien har 25 pCt. af Bagerne Tuberkulose (efter Wiener-Bäcker-genossenschafts-krankenkasse): Naar Sygelighedsstatistiken fra de forskellige Steder viser saa enorme Forskelligheder, faar man ikke megen Tiltro til den, selv om maaske netop Forhold som det forskellige Omfang af Nattearbejdet o. l. kan have nogen Indflydelse.

Den almindelige Anskuelse mellem Hygiejnere er endnu trods enkelte gunstige Statistiker, at Udbredelsen af Sygdomme mellem Bagere er stor, specielt af Lungesygdomme. Den Anskuelse deles ogsaa af Epstein, som Professor Lundbye citerer. Epstein undersøgte 98 tilfældige, arbejdende Bagere og fandt, at 52 af dem havde Lungesygdomme, 32 Tuberkulose i Begyndelsesstadiet. Ogsaa fra Frankrig (Jules Courmont) og England (John Tatham) hævdes det, at der er mange Lungesygdomme og specielt megen Tuberkulose blandt Bagere. Enkelte mener desuden (Zadek), at Sygeligheden er særlig stor mellem Bagere i Storbyerne, hvor de har Natarbejde.

Professor Lundbye anfører nogle Statistiker over Legemsbygningen blandt værnepligtige, der viser, at de værnepligtige Bagere er kraftigere end de værnepligtige unge Mennesker fra mange andre Erhverv. Men deraf forekommer det mig ikke muligt at drage Slutninger om Bagervirksomhedens Sundhed eller Usundhed. Hvis et Erhverv virker skadeligt, er det ikke rimeligt, at Følgerne viser sig før efter en længere Aarrækkes Forløb. I den værnepligtige Alder kan Faget sikkert ikke endnu præge Legemsbygningen. Naar Bagerrekrutterne viser en kraftigere Bygning end f. Eks. Bogbinder-Rekrutterne, saa kan man vist ikke slutte andet deraf, end at de unge Mennesker, som vælger Bogbinderfaget, gennemgaaende er spinklere end de, der vælger Bagerfaget, formodentlig netop fordi Bagervirksomheden er mere anstrengende.

De foreliggende Statistiker er altsaa saa usikre og indbyrdes afvigende, at man ikke af dem kan drage blot nogenlunde sikre Slutninger om Bagererhvervets Indflydelse paa dets Udøveres Helbredstilstand.

Specielt om Nattearbejdets Indflydelse paa Bagerens Helbredstilstand foreligger der mig bekendt overhovedet ingen statistiske Undersøgelser. Angaaende dette Punkt er man alene henvist til at drage Slutninger fra Lægers Erfaringer og Fysiologers Forsøg. Og disse viser med sjælden Overensstemmelse, at tilstrækkelig Søvn og Hvile har en afgørende Indflydelse paa Organismens Ydeevne. Den menneskelige Organismes Tilpasningsevne til naturlige ydre Forhold er meget stor, men det er ikke sandsynligt, at den er saa stor, at en vedvarende Ombytning af Nat og Dag skulde være uden Indflydelse paa Ydeevnen og Modstandsdygtigheden mod Sygdom. Fra en Læges Synspunkt er det berettiget at stræbe efter en Begrænsning og om muligt en Afskaffelse af Arbejdernes Nattearbejde.

København, den 16. Oktober 1918.

Ærbødigst

L. S. Fridericia.